

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER

CLEVELAND 3, O., THURSDAY MORNING, DECEMBER 2, 1948

LETO L. — VOL. II

VESTI IZ SLOVENIJE

**DOMZALE. INŽENIR LAM-
PIO OBSOJEN.** — V začetku
oktobra je bil v Ljubljani obso-
jen tehnični vodja kemične to-
varne v Domžalah, Lampič
Franc. 4. marca letos je namreč
v tej tovarni izbruhnil požar, ki
je naredil 2 milijona in pol (v
dinarjih) škodo. V tovarni je
manjkalo potrebnih gasilnih na-
prav. Ker mora biti nekdo kriv,
so obsodili tehničnega vodja na
tri leta zapora. Trditve je, da je
vršil svojo službo malomarno.
Komunizem torej še ni napravil
pridnih ljudi.

**USNJARSKI TEHNIKUM V
DOMZALAH.** — Za vzgojo in
izobrazbo srednjih strokovnih
moči za usnjarsko industrijo bo-
do ustanovili v Domžalah us-
njarski tehnikum. Sklep za takó
šolo v Domžalah je naredila vla-
da v Beogradu. Pouk bo trajal
tri leta. Vpis se lahko, kdor je
zdel sedem let ljudske šole. Po-
leg drugega pouka bo tudi delav-
nica za praktično delo.

**LUKOVIKA V ČRNEM
GRABNU.** — V "Kmečkem gla-
su," ki bi bil rad naslednik nek-
danjega "Domoljuba," pa je se-
veda rdeč, beremo 16. sept., da v
Lukovici nobena stvar ne gre ta-
ko izpod rok, kakor bi bilo tre-
ba. Kadar bi radi izpeljali kako
stvar od zgoraj ukazano, vselej
se dobe ljude, ki nasprotujejo.
Najbolj zna nasprotovati Poznič

Jove iz Gradca pri Lukovici.
Ta človek na primer agitira pro-
t tempu, da bi v nedeljo delali.
Ljudem pripoveduje, da se zme-
raji drži stari pregovor: "Nedel-
sko delo — najboljša pot v siro-
maštvo." Ta Poznič tudi odvr-
ča ljudi od raznih dajatev, ki bi
jih ljudje morali izvršiti. Po-
smehuje se tistim, ki dajejo dr-
žavi, kar zahteva, in jim pravi:
"Ali ste neumni...?" In kdo
je ta Poznič? V stari Jugosla-
viji je bil poslanec in lukovski
župan. In kar sam ne more, pri-
tem mu pa pomaga župnik na
Brdu, Lavrič. Ta je njegov pri-
jatelj in sodelavec... Ob kon-
cu se dopisnik vprašuje, kako
dolgo bodo še trpeli, da ta Poz-
nič rovari, kajti že dosti ljudi
sta dobila on in župnik na svojo
stran. Celotako, ki v stari Ju-
goslaviji niso bili za Pozniča.

Tako jamra in toži ubogi do-
pisnik. Za nas je ta dopis dokaz,
da se marsikje ljudje kljub je-
čam in vsemu terorizmu le ne
uklonijo, ampak hodijo svojo
odločno pot. Kako prav ima Poz-

Trl na dan

Ko je Tito pred 5 leti organi-
ziral Osvobodilno fronto v Bos-
ni, sta bili Anglija in Amerika
prvi, ki sta mu dala vso moral-
no in gnotno pomoč.

Počakajte, Prosveta Proleta-
rec in Enakopravnost! Ohrani-
te mirno kri, da vam povemo do-
konca. Gornja trditve se ni ro-
dila v uredništvu Ameriške Do-
movine Besede je izrekel prav
oni dan Moše Pijade, duhovni
svetovalec Titovih komunistov ob
prilici praznovanja tiste oblet-
nice.

Da, Moše Pijade je to tako
glasno izrekel, da ga je slišal
navzoči sovjetski poslanik Ana-
tol Lavrentijev. Kaj se ve, mor-
da gre Pijadi že na otročje in ne
ve, kaj govori.

nič, ko oznanja staro resnico, da
je nedeljsko delo najboljša pot v
siromaštvo, je dokaz ravno Ju-
goslavija, kjer sedaj, ko ob ne-
deljah tako "udarniško" delajo,
vsega manjka.

**ZIDANI MOST. OBRATO-
VODJE PLACUJEJO ZA NE-
USPEHE.** — V Celju je bil v
začetku oktobra obsojen na 4 le-
ta ječe obratovodja apnenic v Zi-
danem mostu, Berlinak Martin.
Obsojen je radi sabotaže in ma-
lomarnosti, ker ni njegova de-
javnica dosegla, kar bi morala
doseči po Titovem petletnem pla-
nu. Tako je postal "ljudski
škodljivec." Če ne gre po Tito-
vem planu, ni kriv Tito, ampak
drugi. Vse polomije komunisti-
čnega gospodarstva in vsega po-
manjkanja morajo biti krivi dru-
gi in ne Tito ali tisti bližnji oko-
li njega.

MIRNA NA DOLENJSKEM.
— V Mirni na Dolenjskem so usta-
novili kmetijsko obdelovalno za-
druge. Nekaj ljudi, ki so dobili
grajščinsko zemljo in ki so z re-
žimom, se je dalo pregovoriti,
da napravijo zadruge za skupno
obdelovanje te zemlje. Zborova-
nje je opisala "Ljudska pravica."
Da pregovore ljudi, je prišel za-
stopnik kmetijskega ministrstva
iz Ljubljane in eden agitatorjev
iz Kočevja. Prišli so zraven tu-
di kmetje, ki so nezaupni do teh
državnih zadrug. Ti so govorili
"po čisti pravi," da je to pri-
prava za čas, ko bo za vse en
skupen kotel. Hoteli so sestanke
za ustanovitev preprečiti, pa so
nazadnje odšli. Ostali so le zve-
sti in, ti so sprejeli pravila.

Zgodba pove, kako se resnični
kmetje boje teh zadrug in kako
slutijo, da je to priprava na čas,
ko bodo vsem vzeli zemljo in jo
podržavili. Vsek kmet, ki se
brani, je proglašen za velikega
kmeta in za izkoriščevalca. In
vendar na Slovenskem velikih
kmetov niti bilo ni. Bili pa so
samostojni in to je komunistom
tako na poti.

**"DIVJA ZADRUGA" V TRO-
JANAH.** — Ko pišemo o zadrug-
ah, je treba povedati, da je
vendar bila neka zadruga, ki je
ni ustanovila sedanja oblast. Ta
zadruga se je celo izogibala
oblasti. Leta 1945 je 26 kmetov,
gozdnih posestnikov, Troja-
nah stopilo skupaj in od tedaj
naprej skupno prodajalo les iz
svojih gozdov. Zadruga se ni
(Dalle na 3. strani)

Osnovna slabost seda- njega človeka

Boston. — General Otmar
Bradley USA načelnik štaba je
v trgovski zbornici v Bostonu
rekel tudi tole: "Človek je tako
napredoval v znanosti, da ne
more več obvladati svojih us-
pehov. Imamo preveč znanst-
venikov in premalo božjih lju-
di. Človek tava slepo po du-
hovni temi in se igra z nevarni-
mi tajnami o življenju in smr-
ti. Sedanjí naš rod je rod ma-
terijalnih velikanov in etičnih
malčkov. Mi vemo veliko več
o vojski, kot vemo o miru, veli-
ko več o ubijanju, kot pa po-
znamo, kako je treba živeti."

Ljudje raje kupujejo cenene čevlje

New York. — Trgovci s čev-
lji poročajo čevljarski indu-
striji, da so začeli odjemalci
gledati za ceneniimi čevlji, naj-
več od \$4 do \$8. Po dražjih
ne segajo več tako.

Kar štiri dni bo trajalo ustoličenje pred. Trumana

Takih slavnosti še ni
videla ameriška
prestolica v zgodovini

Washington. — Predsednik
Truman je odobril načrte za
ustoličenje v januarju. Slav-
nosti bodo trajale polne štiri
dni in sicer od 19. do 22. janu-
arja. Pravijo, da takih sloves-
nosti ameriška prestolica še ni
videla.

Načelnik pripravljalnega od-
bora trdi, da bo dospelo takrat
v Washington najmanj 750-
000 ljudi iz vseh krajev dežele
in od drugod.

Mr. Truman je pa naročal,
naj bodo stroški teh slavnosti
kolikor mogoče majhni in da
naj bodo vstopnice za sedeže,
odkoder bodo ljudje gledali
ogromno povorko, kolikor mo-
goče poceni.

Višek slavnosti bo na 20. ja-
nuarja, ko bo podal predsednik
Truman zaprisego kot novi
predsednik Zed. držav. To se bo
vršilo na kapitolu. Od tam se
bo potem razvila povorka z av-
tomobili do Bele hiše.

Ob večerih 19., 20., 21. in 22.
januarja bo na reki Potomac
umetnični ogenj in sicer na Roo-
seveltovem otoku.

Vse ambasade v Washingto-
nu so bile naprošene, naj tisti
teden sprejemajo državne gu-
vernerje kot svoje goste ter se
seznanijo s filmi. Tega dosegla
se ni bilo nikoli.

ZA LAUSCHETA BO- DO NAPRAVILI SIJAJ- NO ZAPRISEGO

Columbus, O. — Za inaugura-
cijo novega guvernerja Frank
J. Lauscheta, ki bo zaprisegel
na 10. januarja, nameravajo na-
praviti sijajno slavnost.
Zjutraj bo velik zajtrk, ob
enajstih dopoldne bo zaprisega,
popoldne bo guverner sprejemal
goste in zvečer bo pa v hotelu
Neil House ples. Kot se sliši bo
vstopnina k plesu samo \$2 za
osebo.

DAJ BRAT, DAJ SESTRA, SPOMNI
SE BEGUNCEV S KAKIM
DOLARJEM

PRAZNO JE STANOVANJE 5 LEPIH SOB, FURNEZ NA PLIN, NAJEMNINA \$25

Stanovanje je v Clevelandu
stanju, jo je popravil in potro-
šil nadaljnjih \$7,000 za olepšavo,
nove furneze, nove kopalnice, no-
ve lijkane in drugo. Eno stano-
vanje v hiši je bilo oddano za
\$25 in vladni urad OPA ni do-
volil zvišati najemnine, ker ni
bilo registrirano. Pa ne, naj bo
za prazno, je rekel Malone, za
\$25 na mesec ga ne bo dobil nih-
če.

Gospodar, James Malone, je
kupil poslopje leta 1943 za \$7-
500. Ker je bila hiša v slabem

Naše Slovenke vabijo na lepo razstavo

V Slovenskem domu na
Holmes Ave. bo v soboto in ne-
deljo razstava slovenskih ročnih
del, ki jo prirejata podružnice
Slovenske ženske zveze. Oba
dneva bo podan na odru tudi
zelo zanimiv program.

Začetek razstave bo v soboto
popoldne. Naj pridejo tisti, ki
ne morejo od doma zvečer. Pro-
gram na odru bo pa v soboto in
nedeljo samo zvečer, začetek ob
osmih.

Poleg razstave ročnih del bo
tudi razstava mode, ali "style
show." Opremo za neveste in
tovaršice bo preskrbela Mrs. Ca-

Pozor, društva!

Liga Slovenskih Katoli-
ških Amerikancev vljudno
prosi naša društva, društve-
ne uradnike, člane in članice,
da se ob priliki svojih
letnih sej spomnijo naših
ubogih beguncev s primer-
nim darilom in podporo.

Very Rev. John Canon
Oman, predsednik,
Joseph Zalar, blagajnik.

MacArthur bi lahko rešil. Kitajsko pred zmagovitimi komunisti

Položaj kitajske narodne
vlade je brezupen, trdijo
vsi poznavalci razmer

Nanking. — Kitajski voditelji
priznavajo, da je položaj v de-
želi brezupen, toda istočasno pa
mislijo, da se deželo še lahko re-
ši pred komunisti.

Pravijo, če bi se postavilo kak-
šnega zmognega ameriškega ge-
nerala, kot je MacArthur, na
vodstvo kitajske narodne arma-
de, da bi ob enajsti uri še lahko
rešil deželo ter s tem rešil Azi-
jo pred objemom komunizma.

Kitajski voditelji sicer ne pri-
čakujejo ameriških armad v de-
želo, pač pa bi radi ameriško
orožje in municijo. To in kak-
zmožen ameriški general pri vo-
dstvu armad bi lahko rešilo de-
želo pred napredujočimi komuni-
sti. Pravijo, če bi prevzel vo-
dstvo vojske MacArthur, da bi se
vojaki vse drugače borili kot po
njih voditeljih. Kitajski voditelji
mislijo, da so upravičeni do za-
slombe od Amerike, ker ne bra-
nijo samo Kitajske, ampak vso
Azijo pred poplavo komunizma.

Ne odlašajte!

Nabavite si
BESEDNIAK DR. KERN
dokler je še zaloga.
Naročite ga lahko v na-
ši upravi. Pošljemo tudi
po pošti, če pošljete \$5.25
v ameriških dolarjih.
Ameriška Domovina
6117 St. Clair Ave.
Cleveland 3, O.
U. S. A.

Veliki trije svarijo Rusijo, da imajo na- men ostati v Berlinu

Svarilo je prišlo potem,
ko so Sovjeti razdelili
Berlin na dva dela

Pariz. — Veliki trije, Zed.
države, Anglija in Francija, so
resno posvarili Rusijo in ves
ostali svet, da si pridržijo pravi-
co začetni s katero koli akcijo, da
ostanejo v Berlinu.

To je prišlo v javnost takoj
zatem, ko so Sovjeti podprli ak-
cijo nemških komunistov, ki so
postavili v sovjetski zoni pose-
bno mestno vladno z namenom, da
razdele Berlin v dva dela.

To se da razumeti tako, da ni
na obzoru nobene možnosti, ki
bi privedla do rešitve berlinske
krize.

Berlinski župan Friedensburg
je premestil urad v zapadno zo-
no, ker mu policija v ruski zoni
ni dovolila vstopa v mestno hišo,
ki se tam nahaja.

Komunisti so postavili v rus-
kem delu svojo mestno vladno.
Vlada za vso Berlin je bila izvo-
ljena pred dvema letoma. V ne-
deljo bi se morale vršiti nove
volitve. Komunisti so to prepre-
čili s silo in postavili svojo vla-
do, ki so jo kar sami izbrali. V
zapadnem delu mesta se bodo vr-
šile volitve vseeno. Komunisti
nečje volitev, ker dobro vedo,
da bi bili strahovito poraženi.

Hej, mama, kam se vam pa mudi!

Cincinnati, O. — Mrs.
Elizabeth Worcester, stara
82 let, je lahko ponosna, da
nosi prvenstvo med vsem
ženstvom po sirnem svetu v
tem, da je stala pred sod-
nikom in plačala \$3 kazni
radi — prenaple vožnje z
avtom. Stražnik Jordan jo
je aretirval v nedeljo, ker je
vozila z avtom 53 milj na
uro.

Bolgarija je sprejela 200 Jugoslovancev

Sofija. — Uradno se nazna-
nja, da je dala dozvaj Bolgarija
zavetišče že več kot 200 Jugoslo-
vanom, ki so pribežali pred Ti-
tovo vladno. Med njimi so ar-
madni častniki, poslanci, odvet-
niki, učitelji in dijaki, vsi nek-
daj prominentni komunisti.

Kanadčan je zopet dobil odlikovanje

Chicago. — S. J. Allsop iz
Red Deer, Alberta, Kanada, je
bil imenovan na poljedelski raz-
stavi za žitnega kralja, že dru-
gič v 2 letih. Od vseh vzorcev
žita na razstavi, je dobila nje-
gova pomladanska pšenica naj-
večje priznanje.

AMERIKA NAMERA- VA POSLATI ESTON- CE NAZAJ V EVROPO

Washington. — Ameriška vla-
da je začela delati na tem, da
pošlje nazaj v Evropo 84 Eston-
cev, ki so prišli sem brez po-
stavnega dovoljenja prošlo leto.
Vlada se pogaja s Švedsko, da
bi jih sprejela, ker so prišli od
tam.

Estónci so prepluli Atlantik
lansko poletje v dveh malih la-
dijah. Na eni jih je bilo 69, na
drugi 15. Pristali so v Wilming-
tonu, N. C. Naselniške oblasti so
jih poslale na Ellis Island, kjer
so še zdaj.

NOVI GROBOVI

Frank Kral

Danes zjutraj je umrl Frank
Kral, po domače Eljažov, stan-
ujoč na 1096 E. 67. St. Bil je
star 77 let in doma iz Drašče-
vasi, fara Zagradec, odkoder je
prišel sem pred 57 leti. Tukaj
zapuša ženo Katarino roj. Lu-
šin, in otroke Frank, Adolf,
Louis, Joseph, Anna Cadler v
Toledo, O. in Mary Raab v Win-
lock, Wash. Pogreb bo v soboto
v cerkev sv. Vida in na Kalvari-
jo. Čas še ni določen.

Frances Lonchar

V torek zvečer je umrla v
Glenville bolnišnici Mrs. Fran-
ces Lonchar, stara 74 let. Sta-
novala je na 441 E. 160. St. Ro-
jena je bila na Češkem, odko-
der je prišla v Ameriko pred 43
leti. Soprog Steve ji je umrl
pred enim letom. Tukaj zapu-
ša hčer Mrs. Mary Sneider in
enega vnuka. Bila je članica
srbskega društva sv. Jovan in
hrvaškega ženskega kluba. Po-
greb bo v soboto ob 1 pop. iz
Svetkovega pokopnega zavoda,
478 E. 162. St. v cerkev sv. Sa-
ve ob 2 in na rusko pokopališče.
Pogreb ima v oskrbi Mary A.
Svetek.

Ana Paulin

Po daljši bolezni je umrla na
svojem domu, 683 E. 157. Et.
Ana Paulin, roj. Burkovič, sta-
ra 88 let. Tukaj zapuša hčeri
Mary Martini in Julia Bradač
Marzlikar, sinova Sylvester in
v Franklin, Kans., Mihaela, 8
vnukov in 7 pravnukov ter več
sorodnikov.

Rojena je bila v Bizelskem
na Stajerskem, kjer zapuša si-
nova Rudolfa in Martina, bra-
ta Vinkota in več sorodnikov.
Tukaj je bivala 34 let in je bi-
la članica Oltarnega društva
pri sv. Lovrencu in Mariji Vne-
bovzeti. Pogreb bo v soboto zju-
traj ob 8:45 iz Želetovega po-
kopnega zavoda na 152. cesti,
v cerkev Marije Vnebovzete ob
9:30 in na Kalvartjo.

Registriranci morajo naznaniti selitev

Vsi tisti mladeniči, ki so se
registrirali za nabor, morajo na
svojo naborno komisijo naznani-
ti, ako se preselijo.

PRED 5 LETI STA IMELA KOMAJ \$2 ZA POROČNO LICENCO, ZDAJ \$18,000 NA LETO

Binghamton, N. Y. — Zakon-
sko bi se kdaj dobilo olje v tej
zemlji.
Neka oljna družba je začela
vrtati za oljem in res so ga do-
bili, več sto sodov ga priteče iz
zemlje vsak dan. Vsega skupaj
bodo zvrtili 5 vrelcev in ako
bodo dajali količjak olja, bo
dobivala družina Pratt svoj de-
lež, ki bo znašal \$50.00 na dan.
Zakonca živita zdaj v državi
New York, njiu nekdanja zem-
lji je pa v West Frankfort, Ill.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Za obisk Floride—

Poznani rojak Frank Jurca
iz West Parka ima v Floridi
prav udobno gostišče, komaj 10
milj od Palm Beach. Tam lah-
ko dobite v najem kabine za bi-
vanje ter prav gostoljubno po-
strežbo. Lahko mu pišete za vse
informacije na naslov: Frank
Jurca, Coconut Grove Court,
Route 1, Box 104, Lake Worth,
Florida.

Deseta obletnica—

V nedeljo ob 10 bo darovana
v cerkvi sv. Kristine maša za
pok. Lovrenca Klun v spomin
10. obletnice njegove smrti.

Za okrašenje ceste—

Tu so imena nadaljnjih trgo-
cev, ki so prispevali za okraše-
nje St. Clair Ave. za božično
sezono: Parker Hardware, At-
lantic & Pacific Tea Co., Be-
ros Studio, Haffner Insurance,
Allen Cleaners, Drenik Bever-
age Distributor, Emery Križ-
man, Stegl Improvement &
Forge Co., Komins Pharmacy,
Nosans Bakery, Silver Bar,
Bill's Hardware, Ohio State Be-
verage, Norwood Sweet Shoppe,
Zak's Bar, Thiel Photography,
Madison Foundry.

K molitvi—

Članstvo dr. Kristusa Kralja
št. 226 KSKJ in podružnice 25
SZZ naj pride nočjo ob 8 v Za-
krajškov pogrebni zavod, da
pomoli ob krsti pokojne sestre
Mary Jancigari, v soboto ob 9:15
naj se pa po možnosti udeleži
pogrebne maše.

Lelna seja—

Društvo Glas elev. delavcev
št. 9 SDZ bo imelo v nedeljo ob
1 popoldne letno sejo v navad-
nih prostorih. Na dnevnem redu
bodo volitve odbora za prihod-
nje leto, po seji bo pa prijet-
na domača zabava.

Poroka—

Mrs. Josephine Golobic iz
6212 Carl Ave. naznanja, da je
bila poročena njena hčerka Ana
v Tucson, Arizona, z Chester
Peckham iz Tacoma, Washing-
ton. Poroka je bila 21. nov. v
cerkvi sv. Ambroža. Njen novi
naslov je: Mr. in Mrs. Chester
Peckham, 2925 N. Stone Ave.,
Tucson, Ariz. Bilo srečno!

Iz raznih naselbin

SEATTLE, Wash. — V drža-
vnem sanatoriju za jetične je
umrl John Podrižnik, star okrog
60 let, doma od Rečice ob Savi-
nji. Tukaj zapuša ženo, sina,
vnuka in sinaho.

VERONA, Pa. — Dne 8. nov.
je po enoletni srčni bolezni umrl
Frank Božič, star 50 let, doma
iz Sobanja pri Podgradu, Pri-
morsko, v Ameriki od 1923, ves
čas tukaj. Zapuša ženo in dve
hčeri, od katerih je ena poroče-
na.

JANUS GOLEC:

KRUCI

Ljudska povest po zgodovinskih virih

Ibrahim je poznaj Kruce in njihovega kralja bolje nego carigradski sultani in turški vrhovni poveljniki. Na lastne oči se je uveril, kako in za koga je tvoril kralj Emerik rezervo. Da so Kruci verolomneži in navedni tolovaji, je slišal tolikokrat iz ust najljubše mu žene Dine-Dine, s katero se je lahko pomenil celo o vladnih ter vojnih poslih. Ibrahim je dalje časa ni zaupal kručevskemu kralju in ga je skušal odstraniti za vsako ceno. Zvičajo ga je povabil k sebi, da bi

mu podal sultanovo zahvalo za uspešno kritje turškega umirka. Po daljšem oklevanju in izgovorih se je le spustil Emerik I. na led. Pohvalo za dvo- reznost je res sprejel, a ne v obliki pisma, pač pa železnih okovov, v katerih je bil odveden v Drenopolje.

Novi veliki vezir Ibrahim je hotel slediti uklenjenemu sovražniku v prognanstvu, da bi osebno prisostoval obglavljenju. Kručevski vladar se je vica- cal v stari turški trdnjavi precej časa in je znal, da mu stre- ža "satan" po življenju. Izne- nada je zadelo Ibrahima opravi- lilo, nego je bilo pokončanje roparskega kralja. Po zmagi pred Dunajem je bil Avstrije- cem najhujši trn v peti, da je imel turški veliki vezir svoj se- dež v Budimpešti pred durmi cesarske prestolice.

DELO DOBIJO

Delo v kuhinji

Sprejme se žensko za pomoč v kuhinji pri kuhanju. Pokličite UT 1-1369. (236)

MALI OGLASI

Hiša naprodaj

Naprodaj je hiša za 1 družino. Lastnik odhaja iz mesta. Nahaja se na 72. cesti blizu St. Clair Ave. Ima 6 sob, vse nana- novo dekorirane. Parna gorkota s plinom. Oglejte si jo še danes in dajte ponudbo. Pokličite HE 6054. (237)

Lepa prilika za podjetnega rojaka

Na vogalu Tracy Ave. in 222. cesti bo kmalu dograjen nov tr- govski prostor 18x70. Spodaj je lepa klet. Stavba bo v kratkem dograjena. Na vogalu bo lekarna, zraven je pa ta pro- stor, ki bi bil zelo pripraven za pekarijo, ker ni nobene v bližini. Za informacije se zglasite na 882 E. 140. St. ali pokličite Li- berty 0700. (x)

Ledenica naprodaj

Naprodaj je dobro onranjena Frigidaire ledenica. Vprašajte na 1063 E. 68. St. zgore. —(236)

Ali ste namenjeni v FLORIDO?

Ako vas pot zanese v lepo Florido v te kraje, se gotovo ustavite pri svojem rojaku, kjer boste udobno prenočevali, spravili svoj avto ali trailer in boste kar najbolje postreženi.

Moj prostor se nahaja v severnem kraju Boynton Beach, komaj 10 milj od Palm Beach. Lahko mi tudi pišete, da pridete. Naslov je:

FRANK JURCA

Cocoanut Grove Court

Route 1, Box 104
Lake Worth, Florida

Pri meni lahko vzamete v najem kabine. Tukaj je lepo jezero, kjer se lahko vozite s čolnom ali ri- barite. Se priporočam za obisk, vaš stari znanec.

FRANK JURCA
iz West Parka

Oglejte si ta dober kup!

109. ceste in Prince Ave. južno od Sandusky. Je blizu šol in cerkva, trgovin in transportacije.

Mi vam lahko zgradimo prav tako hišo na vaši par- celi po nizki ceni. Pridite si gotovo ogledat to hišo v so- boto ali nedeljo. Za druge informacije se zglasite ali pokličite

A. JELARCIC, Realtor

Diamond 0146

Lahko vam razkažemo še druge hiše, ki so po zmerani ceni

Issued Every
Thursday
for the Yugoslavs
in Wisconsin
Tedenaka priloga
za Slovence v
Wisconsinu

OBZOR

THE WISCONSIN YUGOSLAV OBSERVER — AFFILIATED WITH THE "AMERICAN HOME" DAILY

Address
All Communications
to
OBZOR PUBLISHING
COMPANY
830 So. 5th St.
Milwaukee 4, Wis.
Tel. Mitchell 5-4373

LOKALNE VESTI

Vaš prihodnji mestni da-
vek lahko plačate v dese-
tih mesečnih obrokih,
kot "rent"

Iz mestne hiše opozarjajo vse naše milvaške davkopla- čevalce, katere bi plačanje ce- lotnega davka v januarju za prihodnje leto preveč bolelo, na našo lepo navado zadnjih pet let, po kateri se vsak davko- plačevalec lahko odloči, da pla- ča svoj mestni in okrajni da- vek v desetih enakih mesečnih obrokih skozi vse prihodnje le- to tja do novembra. (Celotni davek bo \$43.11 od tisoča, to- rej so nekaj šli vendarle dol.) Toda vsak, kdor to želi, mora mestnemu blagajniku to prej povedati, namreč takrat, ko bo šel v mestno hišo po svoj dav- čni račun. Namesto vsega, bo takrat plačal samo eno dese- tino davka, za ostalo pa bo po- tem vsak mesec dobil posebno opozorilo, do kdaj mora pla- čati naslednji obrok. Plačevanje mestnega davka se bo pričelo 3.

januarja in bo trajalo do kon- ca januarja. Za ta načrt na mesečne obroke vam ni treba plačati nobenih naknadnih obre- sti od davka. Pač pa je dolo- čena kazen v znesku ene osmin- ke 1% na ves neplačani osta- nek davka, ako kak obrok za- mudite in ga ne plačate o pra- vem času.

"Rdeči dekan" nas je obiskal

Zadnji petek (26. novembra) nas je "počastil" s svojim ob- skom "rdeči dekan" iz Anglije, gospod Hewlett Johnson (časopi- si mu večinoma vsi pravijo "mr.", ker pač ne verjamejo, da pod njegovo duhovniško obleko in pod velikim križem, ki ga nosi na prsih, tiči res kaj Kristusovih naukov v njem.) Stari možiček, druga- če dobra pa v prvem nadstrop- ju vsekakor precej zmešana du- šica, hodi po Ameriki in skuša te izpriene in probjedene Amerikance na vsak način pre- pričati, kako so v zmoti, ker ne verjamejo Stalinu, da jim hoče samo dobro na tem svetu in da so le Amerikanci tisti, ki v svoji slepoti nečesto videti teh blagih namenov novega velike- ga odrešenika, ki nam ga je rodila Moskva. Ker nas je tudi v Milwaukee precej s to sle- poto udarjenih so nekateri ne- zaslepi jeni gospodje in dame iz "višjih" krogov (ki so sicer dru- gače tudi čisto po ameriško "iz- prijeni" in "preobjedeni") hi- tro tvorili "sprejemni odbor" za rdečega gospoda dekana in ga povabili, da nas pride spre- obračati tudi v Milwaukee. Ker pa svojih cenjenih imen niso želeli v javnosti po nepotrebnem izpostavljati, so se poslu- žili naših 12 "slovanskih" ko- ristnih budal od "takozvanega" "Milwaškega Ameriško - Slo- vanskega Odbora", da so za go-

spoda rdečega dekana najeli dvorano v Mestnem auditoriju ter tako zopet "proslavili" na- še slovansko ime pred ameriško javnostjo z rdečo fano, svoje pa lepo obdržali skrito v za- pečku. Tako ves Wisconsin da- nes zopet ve, da so bili "Slo- vanci" tisti, ki so povabili in omogočili nezaželenemu gostu izkazljati se tudi v Milwaukee. Morda bo za vas izven Wiscon- sina tudi zanimivo, kako je go- spod rdeči dekan znal zagovar- jati Stalinove blage namene in po tem tudi soditi, kakšen uspeh je dosegel s svojim "spreobračanjem" pri nas. Evo vam nekaj njegovih "odgovor- ov", ki jih je dal na stavljena mu vprašanja: 1.) Zakaj Rusi beže iz komunističnega raja (kdor namreč more) v naš gnil- li, zapadni kapitalistični svet? Odgovor (s sarkastičnim nam- eskom): Jaz nisem še noben- nega srečal. — 2.) Kaj pravite k sporu med Jgoslavo in Ru- sijo? — Odgovor (enako z nam- eskom): Tito mi ni nič pravi- lo o tem. — 3. Ali je res, da ima Rusija več koncentracij- skih taborišč kot jih je imel Hitler? — Odgovor: Oh, te im- amo pri nas v Angliji in pri vas v Ameriki tudi, samo, da jim mi pravimo jetnišnice. Ne daj- te se hipnotizirati z imeni. — 4.) Ali je res, da v Rusiji pri- padniki cerkve ne morejo biti obenem tudi člani komunistič- ne partije? — Odgovor: Ne vem- vem pa, da so pri nas v Angli- ji lahko. (Smeh med publi- ko). — 5. Kako nas morete, go- spod dekan, zagotoviti, da so ruski komunisti v resnici zav- rgi svoj znani princip, da je obračun med kapitalizmom in komunizmom neizogiben? — Odgovor: Stalin je rekel, da la- hko živimo v miru skupaj, in jaz verjamem, da je to mogo- če in Stalin verjame, da je to mogoče, verjemimo mu torej, če on tako pravi. — 6.) Povej- te nam, gospod dekan, ali ste član komunistične stranke? — Odgovor: Čujte, to vprašanje pa ni vljudno (polite) in vam nanj ne bom odgovoril. . . . Presto! Zdaj so se nam pa res odprele oči!

Jankovič na slovenskem
radio programu v
Milwaukee

Nas človek slovenski fant Frankie Jankovič, ki je ponesej lepoto slovenskih me- lodij že po širni Ameriki in s tem neprecenljivo prispeval k povzdigi slovenskega imena med Amerikanci vsaj na glas- benem polju, je v nedeljo, 28. novembra z velikim uspehom nastopil tudi na slovenskem ra- dio programu v Milwaukee ter ga izvajal celo uro. Studio WEST postaja, kjer se pro- gram redno oddaja vsako ne- deljo, je bil natrpan radoved- nih poslušalcev; tako Slovencev kot drugorodcev, ki so hoteli Frankija videti osebno, dočim je po domov poslušalo njegove melodije na tisoče in tisoče dru- gih poslušalcev. Ves čas tekom programa je brnel telefon ne- prestano, češ, če lahko pridejo pogledat Frankija na postajo, in potem, da naj se program, če mogoče raztegne še za eno uro, kar pa je seveda bilo nemo- goče radi hrvaškega progra- ma, ki sledi slovenskemu. Nav- zoča množica je navdušeno ploskala Frankiju za vsakim komadom, ki ga je igral (in igral in pel je same slovenke ter tudi pel po slovensko) in ves ta navdušen plosk se je se- veda slišal tudi po domov. Po- staja je celoten program re- kordiral in ga bo ob priliki po- novila, kopijo pa bo Franki-

VESTI
IZ SLOVENIJE

(Nadaljevanje s 1. strani)
hotela vpisati v državne centra- le. Zato jo imenujejo "divja" zadruga. Ta lesna zadruga je se- daj klicana na odgovor in bo se- veda morala pod državni jarem. Pred oblastjo niso obstajali in bodo dajali za to odgovor. . . Vsekakor je zanimivo, da jih to- liko časa ni nihče tožil oblastem.

PREVALJE. — Komunisti- čno časopisje se sedaj polni z napadi na ljudi, ki niso hoteli prostovoljno dat državi prašič- ev, ko je segla po njih. Listi po- pisujejo kmete, ki so skrivali prašiče pred oblastjo. Poseben grešnik je Globočnik Adolf iz Šmiklavža pri Prevaljah. Ta je utajil pet prašičev. Od desetih jih je prijavil samo polovico. Obsodili so ga na 60,000 dinar- jev kazni. List, ki piše o tej ka- zni, ga imenuje kulaka, velike- ga kmeta.

Pratneker Maks iz Mežice je tudi prikril pet prašičev. Vseh pet zatajenih prašičev so seveda brž podržavili, njega pa obsodili

na 5,000 din. Tako gre naprej ta boj med kmetom, ki hoče ob- držati samostojnost in med drža- vo, ki ga hoče ukloniti.

VOGLJE. KAKŠEN JE OD- MEV PRI LJUDEH. — Zgodb o kaznovanih kmetih, ki so pri- krili prašiče, se ponavljajo od okraj do okraja. Režim si bo odbil še zadnje pristase med kmečkim prebivalstvom. Kako taki mislijo, pove dopis iz Kra- nja v "Lj. pr." Tam dopisnik pripoveduje, kako tovariš Gor- janc Alojz v Vogljah pri Kranju izjavlja, odkar je moral prašiče oddati, da se ne pritakne nobene stvari več. Pa je predsednik Osvobodilne fronte v Vogljah. Sedaj ve, kako je "osvobojen."

BEGUNJE. — Posestnik Jan- ko Švigelj iz Selšeka je bil zato- žen, da je "pozabil" prigrisati državi malo njivico pšenice. Ker je to pod komunistično vlado strahovit greh, ga čaka huda ka- zen. Najbrže mu bodo podržavi- li vse in ga rešili vsega pozem- skega.

NOVINE

(Nadaljevanje s 2. strani)

društvenimi blagajniki nosili, vadno sejo kak vsaki mesec. Blagajnik bi na "zahvalni den" tretjo nedelo. Letna seja če vsakemu vse nazaj dao. Če to blagajnik prek vzeme, te de trbelo jako veliko omaro za kaso kupiti, prilično takšno kak majo v bankaj, ka znaš ka de to dosta penoz. Ti maš po- znanca v Čikagi pa v Bridge- porti pa v Betlehemu pa v Ca- nadi — opitaj je, če bi tam tu- di šli tak začniti. Liki če v tej mestaj še itak ne pijejo, te nema pomena, ka bi se tam takše društvo ustanavljalo, ka je ne potrebno. (Drgoč dele.)

CLEVELAND

Spevala je pri zborovanji na Stepinecovi dnevi v mestni dvorani solo-spev "Ave Ma- ria" Košterčova Antika. Nje- ni lepi glas vsikdar jako do- padne. Ona je stalna pesma- rica v cerkvi sv. Pavla na E. 40.

Letne društvene seje. Me- seca decembra do imela tudi naša prekmurska društva svo- je letne seje. Števanovo dru- šтво (KSKJ šte. 224) de ime- lo svoje letno sejo v dvorani na E. 40 v nedelo 5. decem- bra ob 1 odvečara. Po seji da okrepičilo. — Tudi Društvo Sreca Jenušova (SDZ šte. 55) de melo letno sejo v nedelo 12. decembra v šoli sv. Vida. Tudi tam do gostoljubni i da- jo okrepičilo. — Članstvo obo- joga društva naj bi v kak naj- vsekem številu prišlo na te se- je, povedalo vse svoje druš- tvene žele i si izvolilo na novo vodstvo. — Ohio men ima na- prinesel tudi s seboj v Clevel- land in jo boste morda kdaj slišali tudi v Clevelandu vsaj v izvelekih. Slovenci v Wiscon- sinu smo Frankiju gotovo vsi hvaležni za ta njegov nastop, s katerim je ponovno neizmerno dvignil naše ime med drugorod- ci. — Prihodnjo nedeljo, 5. de- cembra, pa nas bo obiskal drug naš slovenski fant iz Clevelan- da, Johnny Vadnal, ki bo nasto- pil v tukajšnjem Ron-De-Voo Bullroom plesišču v nedeljo zvečer, in bo to njegov prvi tu- kajšnji nastop. Upamo, da bo tudi Johnny dosegel enake uspehe s svojimi nastopi, kakor jih je Frankie Jankovič.

Novi dom sta si kupila naši- va prekmurska rojaka Mr. i Mrs. Tom Jerebic. Naj se z njimi naseli v novom domi vsa sreča i obilen blagoslov boži. "Prekmurje" (Social club) je priredil veselico v Jakičvo- voj dvorani. Prišlo je dosta ljudi i bilo je jako lepo.

STARI KRAJ

Iz pisma: "... Tonika je šla na drjavno delo. Takši te dobijo nekaj za gvant in obutev. Eti doma pa samo ti- sti dobi kaj gvanča, šteri na državo zrnje eli živino dajo. Da pa mi ešče moremo kruj kupiti. Te pa naj zdaj goli pa boš hodimo. . . ."

The New
TELEPHONE
DIRECTORY
Goes to Press
SOON

Now is the time to tell us if you need additional listings, changes in your present listing, or more complete representation in the YELLOW PAGES in the new telephone directory. Please call the Business Office, BRoadway 2-4740, Extension 153, and your requirements will be handled promptly.

WISCONSIN TELEPHONE COMPANY

FANT S KRESINJA

IVAN MATIČIČ

Da, Vid omahuje. Naj uboga ci so planili v jok. Tako daleč očeta, naj se vrne v mesto, tam je torej že prišlo: Vid mora v bo našel Mileno... Da, pojde, Ameriko, v jamo! Le čemu? pojde. Vid se vda, bolj in Mar nima dovolj kruha pri hiši, bolj se nagiblje na očetovo šjo? Vse mu je kriva le očetova stran. Če nekaj dni je na tem, tma. Da, Poljanci je bilo da očetu razodene svoj sklep, zdaj dovolj; šla je in se znesla Pa ga noga zanese spet na nad starim:

Trma stara, kaj podiš fan-vne Kresinjske poljane in v ta od hiše! Mar ni sramota, tisto očarljivo okolje; potem objame z očmi še vso čred, kodajsanje kokoši; vidi žanjice, ki žanjejo žito, vidi ljudi v polju in na senožetih, občuti sonce, ki tako toplo greje, občuti vso to nebeško milino, mir, tišino in vse to blagostanje — in ves njegov sklep je uničen, zdrobljen v sončni prah...

Znova se plazí okrog kakor bolan. Do nikakega jasnega sklepa ne more več, nobene rešitve ne najde. Kakor da je vse zakleto. Po več dneh trdovratnega razmišljanja se mu pa nenadoma v glavi nekaj posveti. Kakor da je zagledal rešilno pot, ves je oživel. Da, da, rešitev je tu, edina pot, druge poti ni. Nestrpno je pričakoval očeta. In ko je prišel in sedel v hiši k mizi, je Vid že pristopil.

"Oče, zdaj sem se odločil, kaj napravim. Vidim, da zame ni druge poti, kakor da grem..." Stari ga vprašujoče pogleda. "Najbolje da se umaknem in se nič več ne vrnem... V Ameriko pojdem..."

Stari osupne. "V Ameriko?" zavjaka in skloni glavo, kakor da ga je nekaj hudo zadelo.

"Da, v Ameriko," pritrdi sin mirno. "V jamo pojdem ali v

"Kako pa ti, kar v senci pose-daš?" Tako ga pikne žena.

"Kaj čem drugega. Nekateri na soncu, drugi v senci." "Saj to ti najbolj godi," ga useka zopet žena. "Kaj v šolo res ne pojdeš več?"

"Ne, v Ameriko pojdem." Žena obstane. "V Ameriko? Kaj ti ne pade v glavo! Od takega grunta hoditi v Ameriko!"

"Da, v Ameriko, v Ameriko," prikima fant. "Kaj hočemo,

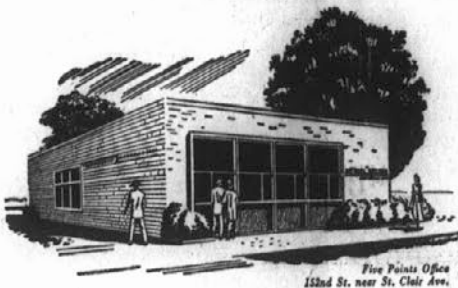
če nismo za šolo, moramo pa v jamo!"

Žena ga pogleda z nekim pre-zirom: "Če res nisi za nobeno drugo rabo, pa pojdi v Ameriko! Tja gredo taki, ki so doma grunte pogнали ali obubožali. Da, sami obupanci odhajajo tja in taki, ki bi radi v nekaj letih obogatili in si nabrali do-larjev. Nazadnje pa morajo garati ko črna živina, usrani od vrha do tal." Žena je za-mahnila z roko in šla svojo pot.

Vida je zabolelo. Nove upe mu je nekdo z blatom ometal. Zopet je zanihal med tujino in domom. Ali ga bo izvabila mi-kavna tujina ali šola, ali ga končno obdržala domača gruda. Zopet tava Vid okrog hiše. Oče nič ne reče in fant ne ve, pri čem je: pojde v Ameriko ali ne pojde. Brez denarja ne more nikamor.

Po nekaj dneh mu pa Polja-nec kar jasno pove, da iz te ka-še nič ne bo. Denarja za v Ameriko ne dobi, temveč oče vsira pri tem, kar je rekel: fant mora brezopojno nazaj v šolo! Poljanec na noben na-čin ne mara nad hišo sramote. (Dalje prihodnjič)

Odpre prihodnji ponedeljek...

Five Points Office
152nd St. near St. Clair Ave.... najnovejša podružnica
najstarejše clevelandske banke

Nova, udobna banka za prebivalce in trgovce na Five Points, bo odprla vrata v ponedeljek 6. decembra ob 9:30 zjutraj.

Ta najnovejša podružnica najstarejše banke v Cle-velandu je kompletna moderna bančna edinicca z mnogimi inovacijami, da podvigne obrat bančnih transakcij.

Prosto zasebno parkiranje

THE
NATIONAL CITY BANK
— OF CLEVELAND —

Main Office 1845 Euclid at East Sixth

Member Federal Deposit Insurance Corporation

tovarno; se bom že preživel, kakor se drugi. Prosim vas, izplačajte mi doto, če je imam še kaj na dobrem, ali pa mi dajte vsaj za pot..."

Stari je uprl glavo ob dlani, se zastrmel v mizo, a sinu ni odgovoril nobene besede. Pač pa se je kmalu razlegel zunaj v kuhinji jok, kajti Vidovo razodetje se je kakor blisk razne-slo po hiši — in ženske in otro-

Kraška kamnoseška obrt

15426 Waterloo Rd.

IVANHOE 2237

EDINA SLOVENSKA IZDELOVALNI-CA NAGROBNIH SPOMENIKOV

MAX'S AUTO BODY
SHOP

MAX ZELODEC, lastnik

1109 E. 61st ST.

TEL. UTah 1-3040

Se priporoča za popravila in barvanje vašega avtomobila Delo točno in dobro.

RE-NU AUTO BODY CO.

Popravimo vaš avto in prebarvamo, da bo kot nov. Popravljamo body in fenderje. Welding.

JOHN J. POZNICK

GLENNVILLE 3530

982 East 152nd Street

DO YOU GET

VITAMINS?

Of course you do. Everybody does. Couldn't live if they didn't. The question is, do you get ENOUGH Vitamin? A great many people do not, and as a result, feel bet-ter, look bet-ter.

ONE A DAY

MULTIPLE VITAMIN CAPSULES

A single One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsule every day, furnishes the basic daily quantities of the five vitamins whose requirements in human nutrition are known.

Get One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsules at your drug store.

MEIL LABORATORIES, INC.
Indianapolis, Indiana

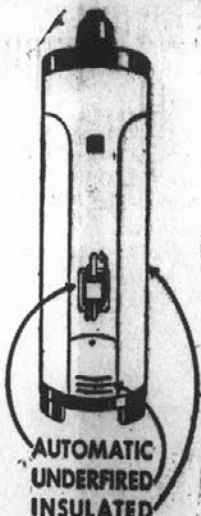
Zabrne očarljivost za

novega ljubega prijatelja

Judy pozna tajnost okusa svojega prijatelja — lepoto. Živahnost in svežnost, ki prične na koži — in ki se jo tako lahko zadobi, če je dovolj vro-če vode za kopel... šampune... faciale, doma.

In Judy, seveda, nikoli ne zamudi sestanka, ker za perilo, hišno čiščenje in drugo preskrbi vroča voda. V njeni hiši je moderen vodni grelec... avtomatičen, podkurljiv, izoliran grelec. To je zopet en slučaj, ko se lahko reče, da v Judyni dru-zini noben ne čaka eno minuto na vročo vodo.

Ti moderni plinski vodni grelci so na razstavi zdaj pri vašem trgovcu ali plumberju. Zakaj bi se ne ustavili kmalu tam in si jih ogledali?

AUTOMATIC
UNDERFIRE
INSULATED

The EAST OHIO GAS Company

SLOVENSKA DELAVSKA DVORANA

(The Slovenian Labor Auditorium)

Našim delničarjem:

Resno ste prošeni, da se po vsej priliki udeležite letne delničarske seje, ki se vrši v nedeljo, 12. decembra 1948 ob 2. uri popoldne na 10814 Prince Avenue. Po seji se bo brezplačno serviralo okrepčilo.

S pozdravom,

* Za direktorij:

JOE KNAUTZ, tajnik.

Jos. Zele in Sinovi

POGEBNI ZAVOD

Avtomobili in bolniški vos redno in ob vsaki uri na raspolago.

Mi smo vedno pripravljeni s najboljšo postrežbo.

6502 ST. CLAIR AVENUE

Tel.: ENdicott 0533

COLLINWOODSKI URAD:

452 E. 152nd STREET

Tel.: IVanhoe 3115

THRIFTY CHRISTMAS SHOPPERS

Choose Firestone

To Wash Dolly's Clothes

Turn the crank and the water starts swishing. Beautifully decorated.

Five Games in One

Marble GAME 3.19
A pin-ball game, expertly made. Includes Baseball, Put-and-Take, Bagatelle, Twenty-One and Pennants.

Every Boy Should Have One

Microscope SET 5.95
Includes a whole laboratory of fascinating chemicals. Powerful, quick focus microscope.

A Fascinating Musical Toy

It's new! Ac-cordion with white bellows and red plastic ends. Actually plays tunes.

TOYLAND OPEN!

SPARKING FREIGHT 4.29
A bell clangs and it shoots harmless sparks. Built-in governor. A beauty!

MYSTERY RACER 1.00
Self-powered, no winding. Sleek alu-minum body.

MIXER AND JUICER 37.50
Takes over every whipping and beating job, does it faster, does it better! A gift with a lifetime of use.

Westinghouse Electric Roaster 38.95
It's a roaster and a baker — comes complete with five-piece glass ovenware dish set.

Pressure Cooker 12.95
Safe, easy to use. Makes food look better, taste better and saves pre-cious vitamins.

COMPLETE SET, FRONT AND BACK SEATS
Reduced to 3.95

Wrench SET 10.45
Sixteen pieces, 1/2-inch drive. Precision built. Every piece chrome plated.

NO EQUAL FOR SAFE WINTER DRIVING!

Let Us Put New, Improved Firestone POLAR GRIP TREADS On Your Tires
Only 8.30
6.00-16

ON YOUR TIRES
Use Our Budget Plan

The secret is the exclusive skid-resisting material called "Iceocel" imbedded in the rubber producing millions of tiny edges that GRIP the road and resist skidding. Gives you greater winter driving safety.

Century Tire Service Co.

JOSEPH DOVGAN, lastnik

15300 Waterloo Road

KENmore 3536